

knihovní vklad výmazu zrušiti a vymazaný vklad obnoviti. Opravy knihovních zápisů lze povolit jen za podmínek § 104 knih. zák. zejména, pokud šlo o omyl při provádění samého zápisu v knize pozemkové. O ten však nejde, souhlasí-li knihovní zápis s usnesením soudu, kterým byl zápis povolen. Ostatně by i k povolení opravy zápisu v pozemkové knize bylo potřebí souhlasu spoluvlastníka druhé poloviny nemovitosti, měl-li býti obnoven vklad práva zástavního již vymazaný, a rovněž by bylo potřebí svolení zadnějších oprávněných, kteří na této polovici snad nabyli věcných práv. Jinak bylo lze naříditi opravu v pozemkové knize jen na základě rozhodnutí vyšší stolice následkem řádného opravného prostředku, nebo na základě rozsudku vydaného ve sporu o platnost provedeného výmazu podle § 62 a násl. knih. zák. Ježto nešlo o opravu usnesení exekučního soudu, mohla býti nařízena změna knihovního stavu obnovením právoplatně vymazaného vkladu práva zástavního jen soudem knihovním a proti takovému usnesení stejně jako proti opravě vadného zápisu podle § 104 knih. zák. příslušela postiženým stížnost ve smyslu knihovního zákona. Stížnost byla tedy podána včas a rekursní soud ji neprávem odmítl jako opožděnou. Proto bylo rekursu vyhověno.

Čís. 10839.

Předpokladem, by se stroje staly příslušenstvím nemovitosti, jest, kromě jiného, by vlastník nemovitosti určil stroje k jejímu stálému prospěchu. Jsou-li stroje uvedeny ve spojení s budovou tím, kdo není vlastníkem nemovitosti a nabyt strojů s výhradou vlastnického práva, nepokládají se tyto stroje, třebaž byly přimontovány k pevnému podkladu, za příslušenství nemovitosti a nezaniká tím vlastnické právo osoby, jež s výhradou vlastnictví odevzdala koupené stroje kupiteli do užívání před zaplacením kupní ceny, i když nebylo v pozemkové knize poznamenáno, že jsou stroje vlastnictvím někoho jiného.

Vlastnictví věci prodané s výhradou vlastnictví nepozbývá prodatel tím, že v kupitelově vyrovnání nežádal oddělené uspokojení, nýbrž přihlásil svou zbytkovou pohledávku.

Jest věcí kupitele žalovaného prodatelem o vrácení věci, prodané s výhradou vlastnictví, by včas uplatnil námitku, že by měl žalobce zisk a on (žalovaný) škodu, kdyby došlo k vzájemnému vypořádání jen v té formě, že by se prostě vyhovělo žalobní prosbě o vrácení věci.

(Rozh. ze dne 30. května 1931, Rv II 402/30.)

Žalobkyně dodala žalovanému stroj, vyhradivši si vlastnictví až do úplného zaplacení kupní ceny. Ježto žalovaný zapravil jen nepatrnou část kupní ceny, žalovala ho o vydání stroje. Žalovaný namítl najmě, že se stroj stal příslušenstvím nemovitosti a že žalobkyně pozbyla vlastnické právo i tím, že je neohlásila ve vyrovnání žalovaného. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Nižší soudy správně usoudily, že vlastnické právo žalobkyně ke stroji nezaniklo tím, že stroj byl namontován v pekárně v domě manželky žalovaného, třebaže nebyla v pozemkové knize učiněna poznámka podle § 297 a) obč. zák. Jak nejvyšší soud v četných rozhodnutích, zejména v rozhodnutí čí. 7769 a 8589 vyložil, jest předpokladem, by se stroje staly příslušenstvím nemovitosti, kromě jiného podle § 297 obč. zák. i to, by v l a s t n í k nemovitosti určil stroje k jejímu stálému prospěchu. Jsou-li tedy stroje uvedeny ve spojení s budovou tím, kdo není vlastníkem nemovitosti a nabyt strojů s výhradou práva vlastnického, nepokládají se tyto stroje, třebaže byly přimontovány k pevnému podkladu, za příslušenství nemovitosti a nezaniká tím vlastnické právo osoby, která s výhradou vlastnictví odevzdala koupené stroje kupiteli do užívání před zaplacením kupní ceny, i když nebylo v pozemkové knize poznamenáno, že jsou stroje vlastnictvím někoho jiného. Žalovaný ve svém přípravném spise namítal, že mísící stroj žalobkyni mu dodaný byl trvale spojen s budovou, v níž provozuje pekařství, čímž prý žalobkyně, i kdyby si byla vlastnictví ke stroji vyhradila, tohoto vlastnictví pozbyla, jelikož se nestala knihovní poznámka podle § 297 a) obč. zák. ve vložce, k níž patří budova, v níž žalovaný provozuje pekařství. Při ústním jednání dne 25. října 1928 bylo žalovaným doznáno, že budova jest ve vlastnictví jeho manželky nepřetržitě 29 let. V dovolání zdůrazňuje pak žalovaný, že stroj byl spojen s nemovitostí, náležející třetí osobě, za souhlasu žalující firmy, jak prý uvedl v bodě devátém svého přípravného spisu, ba že žalobkyně sama prováděla montáž. Avšak, i kdyby vše, co žalovaný v této otázce přednesl, bylo správné, nestačilo by to podle toho, co bylo již uvedeno, k závěru, že žalobkyně namontováním stroje pozbyla svého práva vlastnického, poněvadž nebylo ani tvrzeno, tím méně prokázáno, že v l a s t n í c e budovy určila stroj k stálému prospěchu této nemovitosti.

Zbývá ještě námitka, že žalobkyně pozbyla vlastnictví k spornému stroji tím, že ve vyrovnacím řízení neohlásila toto své právo, nežádala oddělené uspokojení podle § 11 vyr. ř., nýbrž přihlásila svou zbytkovou pohledávku, čímž prý dala na jevo, že netrvá na svém tvrzeném vlastnictví a že žádá jen splnění smlouvy. Ani tu nelze dovolateli přisvědčiti. Podle §§ 11 (1) a 21 vyr. ř. nejsou vylučovací práva, jakým jest i výkon výhrady vlastnického práva, dotčena vyrovnacím řízením a jest je posuzovati podle obecných právních zásad. I když tedy žalobkyně přihlásila k vyrovnacímu řízení svou pohledávku za dodaný stroj, nelze z toho ještě nutně usuzovati, že se tím vzdala výkonu práva, jehož se vyrovnací řízení nedotýká (§ 863 obč. zák.). Žalobkyni nemohlo býti bráněno, by pohledávku nepřihlásila k vyrovnacímu řízení, by si tak zachovala vliv při jednání a hlasování o vyrovnání.

Dovolatel konečně uvádí, že, i »kdyby žalobkyně byla oprávněna žádati své vlastnické právo, musila by nabídnouti, že peníze, které obdržela již zaplacené, vrátí«, a že by žalovaný mohl býti nejvýše od-

souzen vrátiti stroj proti vrácení zaplacené částky z ruky do ruky. Leč žalovaný v prvé stolici netvrdil, že mu přísluší proti žalobkyni nárok na plnění z ruky do ruky při vydání sporného stroje. Bylo jeho věcí, by včas, t. j. v řízení před procesním soudem uplatnil námitku, že by měla žalobkyně zisk a on škodu, kdyby došlo ke vzájemnému vypořádání jen v té formě, že by se prostě vyhovělo žalobní prosbě. Z úřadu nelze se starati o zájmy žalovaného, naopak, jest ponechati jeho úvaze, zda miní, či vůbec nemíní uplatňovati takové nároky.

Čís. 10840.

Byla-li za klidu řízení, k němuž došlo, an se nekonal první rok, žaloba vzata zpět, nevedí nové žalobě překážka zahájené rozepře.

(Rozh. ze dne 3. června 1931, R I 435/31.)

Proti žalobě C I 47/31 vznesl žalovaný námitku rozepře zahájené vzhledem k žalobě C I 586/30. Soud první stolice usnesením ze dne 24. února 1931 námitce vyhověl a žalobu C I 47/31 odmítl. Rekursní soud zamítl námitku zahájené rozepře. Důvody: Pravo-
platným usnesením prvního soudu ze dne 30. ledna 1931 bylo vzato na vědomí zpětvzetí žaloby C I 586/30. Podle § 425, druhý odstavec, c. ř. s. byl první soud vázán tímto usnesením a nemohl proto již z toho důvodu zastávati stanovisko, že spor C I 586/30 jest dosud zahájen.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

První rok nařízený ve sporu C I 586/30 se nekonal a nastal klid řízení. Byla tudíž žalující strana oprávněna vzíti žalobu zpět i bez svolení žalované strany (sb. n. s. 2788, 5203, 7681 a nauka citovaná v poslednějším rozhodnutí). Učinila-li žalobkyně tak, mělo to podle § 237 třetí odstavec c. ř. s. v zápětí, jakoby žaloba nebyla podána. V důsledku toho přestal i klid řízení (§ 168 c. ř. s.) i se všemi svými účinky a žalovaná strana nemůže se proto dovolávati toho, že dřívější spor není dosud vyřízen, ani toho, že by se takto obcházel předpis § 168 c. ř. s. Správnost toho, co výše uvedeno, plyne i z úvahy, že účelem předpisu § 233 c. ř. s. jest, zabrániti dvojímu vedení sporu mezi týmiž stranami, což jest vyloučeno, nemůže-li v jednom sporu býti jednáno proto, že žaloba byla vzata zpět. Vyhověl tudíž soud druhé stolice rekursu žalující strany právem a nezáleží na tom, že tak učinil z jiných důvodů, jež se dovolací rekurentce nezdají býti správnými.

Čís. 10841.

Výsada § 12 konk. ř., poskytnutá veřejným dávkám, přísluší i nedoplatkům na příspěvcích k všeobecnému pensijnímu ústavu ve smyslu zákona ze dne 21. února 1929, čís. 26 sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 3. června 1931, R I 443/31.)